

UTVECKLINGSGUIDE

FÖRSKOLLÄRARPROGRAMMET

För studenter antagna fr.o.m. H 11

Versión 1.0, augusti 2015

Utvecklingsguide och utvecklingsplan som redskap för lärande

Utvecklingsguidens huvudsyfte är att erbjuda ett stöd för studenten och handledaren i deras diskussioner kring studentens utvecklingsbehov i relation till den aktuella VFU-kursens mål gällande sociala och didaktiska förmågor. Dokumentet ska användas som ett *diskussionsunderlag* i syfte att tydliggöra utvecklandet av lärarstudentens yrkesprofessionella förmågor samt att främja och underlätta en professionell kommunikation mellan student och handledare om VFU:ns innehåll under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Till utvecklingsguiden kopplas två *utvecklingsplaner* – *en för sociala och en för didaktiska lärarförmågor* (se särskilt dokument) I utvecklingsplanen dokumenterar studenten, i samarbete med handledaren, sin utveckling och sina utvecklingsbehov inom sociala- respektive didaktiska lärarförmågor. Målet med att upprätta en *utvecklingsplan* är att studenten ska kunna uppmärksamma och följa sin egen. Reflektioner kring den utveckling studenten själv upplevt och den handledaren observerat under VFU-kursen utgör ett stöd för nästkommande VFU-period. Att medvetandegöra sociala och didaktiska lärarförmågor, samt att i tal och skrift kunna beskriva dem, bidrar till att studenten blir bättre rustad för sitt kommande yrke.

Inför VFU:n tänker studenten igenom sina starka sidor i relation till yrkesrollen och kursens mål och försöker formulera vad som behöver tränas och utvecklas. Detta skriver studenten in i kolumnerna ”Det här ska jag utveckla” och ”Hur ska jag göra”. Student som gjort VFU tidigare tar också hänsyn till ”Styrkor och utvecklingsbehov från föregående VFU-period” (se föregående utvecklingsplan).

Under VFU diskuterar handledare och student hur det går och vad studenten behöver träna och utveckla i framtiden. Detta skriver studenten i sin *utvecklingsplan* i kolumnen ”Egen reflektion” och ”Handledarens reflektion”. Studenten skriver även ned hur den fortsatta träningen skall gå till i kolumnerna ”Det här skall jag utveckla” och ”Hur skall jag göra”. Till sin hjälp har studenten och handledaren utvecklingsguidens övergripande utvecklingsmål för respektive VFU-kurs.

Vid avslutad VFU är det viktigt att student och handledare gör ett avslut och att studenten fyller i kolumnen ”Handledarens råd till nästa VFU” och rutan ”Utvecklingsbehov till nästa VFU-period”. För att studenten skall ha en samlad bild över sin utveckling och sina utvecklingsbehov inför avslutande VFU, är det viktigt att studenten sparar alla sina utvecklingsplaner.

Sociala lärarförmågor: engagemang, samspel kommunikation, interaktion, ledarskap och konflikthantering

Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
orienterar sig om den pedagogiska verksamheten	övar på att ta initiativ i den pedagogiska verksamheten	visa initiativförmåga i den pedagogiska verksamheten	övar på att delta med lyhördhet i diskussioner och argumentera för sina åsikter	tar egna initiativ i de olika arbetsuppgifter som ingår i förskolläraryrket	leder verksamheten på ett sätt som vittnar om självständighet
identifierar och diskuterar med handledaren om vad respektfullt bemötande av barn innebär	samarbeta och interagera med barn, vårdnadshavare, handledare och arbetslag	samarbeta och interagera med barn, vårdnadshavare, handledare och arbetslag övar på att skapa närhet med bibehållen integritet till barn	diskuterar med handledaren vad ett professionellt förhållningssätt gentemot barn kan innebära	övar på ett professionellt förhållningssätt gentemot barn	visar förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn
	samlar goda exempel på hur verksamheten organiserar samverkan med vårdnadshavare	övar på att skapa närhet med bibehållen integritet till vårdnadshavare deltar om möjligt vid olika former av samverkan med vårdnadshavare	övar på att etablera kontakter med vårdnadshavare diskuterar med handledaren vad ett professionellt förhållningssätt gentemot vårdnadshavare kan innebära	övar på ett professionellt förhållningssätt gentemot vårdnadshavare	visar förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot vårdnadshavare
	visar förmåga att etablera kontakt med personal på förskolan	övar på att skapa närhet med bibehållen integritet till personal	diskuterar med handledaren vad ett professionellt förhållningssätt gentemot personal kan innebära	övar på ett professionellt förhållningssätt gentemot personal	visar förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot personal

Sociala lärarförmågor: engagemang, samspel kommunikation, interaktion, ledarskap och konflikthantering

Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
	diskuterar tillsammans med handledaren begrepp som närhet distans och integritet	visa ett empatiskt och ansvarsfullt beteende i förskolan	diskuterar tillsammans med handledaren vad det innebär att ha ett professionellt, personligt och privat förhållningssätt	visar god balans mellan närhet och distans i sociala relationer	växlar medvetet mellan närhet och distans i olika sociala relationer
	ta del av och diskutera förskolans likabehandlingsplan	<p>samtalar med handledaren om vad ett jämställt och jämlikt arbetssätt kan innebära</p> <p>samtalar med handledaren om vad diskriminering och kränkande behandling av barn kan innebära</p>	övar på att visa ett aktivt och medvetet förhållningssätt till jämställdhet och jämlikhet	<p>övar på att utifrån handledarens synpunkter visa ett aktivt och medvetet förhållningssätt till jämställdhet och jämlikhet</p> <p>problematiserar begreppen diskriminering och kränkande behandling</p>	<p>visar ett aktivt och medvetet förhållningssätt till jämställdhet och jämlikhet i den pedagogiska verksamheten</p> <p>visar förmåga att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling av barn</p>
övar på att etablera nya relationer	övar på att etablera och upprätthålla goda relationer	visar förmåga att etablera relationer utan att förlora den professionella integriteten		samverkar på ett konstruktivt sätt med förskolans olika aktörer	
diskuterar sekretessfrågor tillsammans med handledaren	visa ett empatiskt och ansvarsfullt beteende i förskolan	samtalar med handledaren om barns och vårdnadshavares samtycke vid dokumentation och publicering	diskuterar anmälningsplikten tillsammans med handledare	problematiserar frågor om sekretess, dokumentation och publicering	uppvisar en väl utvecklad yrkesetisk medvetenhet

Sociala lärarförmågor: engagemang, samspel kommunikation, interaktion, ledarskap och konflikthantering

Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
	övar på att hantera sociala relationer	hanterar sociala relationer i den vardagliga verksamheten	hanterar på ett lämpligt och ansvarsfullt sätt sociala relationer i den vardagliga verksamheten	uppvisar en social interaktion som kännetecknas av ömsesidigt givande och tagande	
övar på att kommunicera med barn	kommunicerar på ett sätt som blir begripligt för olika barn	anpassa kommunikationen till målgrupp och situation	övar på att kommunicera och konkretisera ämneskunskaper på ett för barn begripligt sätt	anpassar kommunikationen till barns olika villkor och förutsättningar	visar förmåga att variera kommunikationen utifrån medvetna sociala och pedagogiska överväganden
övar på att lyssna och ta andras perspektiv	visar empatisk förmåga		visar lyhördhet för barns behov och förmågor i verksamheten	kommunicerar på ett sätt som förenar lyhördhet med tydlighet	visar empatisk förmåga och tydliggör det i sitt ledarskap visar fördjupad förmåga att möta barns behov av omsorg visar förmåga att identifiera barns olika behov
studerar hur röst och kroppsspråk påverkar kommunikation	har ett kroppsspråk som är lämpligt i situationen	har ett kroppsspråk som uttrycker trygghet och tydlighet			

Sociala lärarförmågor: *engagemang, samspel kommunikation, interaktion, ledarskap och konflikthantering*

Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
studerar och diskuterar med handledaren och arbetslaget om demokrati i verksamheten	övar på att identifiera demokratiskt ledarskap övar ledarskap i olika situationer	visar förmåga till ledarskap i det pedagogiska arbetet övar på att vara tydlig och strukturerad i sitt ledarskap	övar på demokratiskt ledarskap övar på att ge möjlighet till inflytande för barn	grundar sitt ledarskap i ett demokratiskt förhållningssätt	
	studerar personalens agerande vid konflikter i förskolemiljön identifierar problem och möjligheter i verksamheten i samtal med handledare	identifierar problem/dilemman i förskolemiljön	identifierar problem/dilemman i förskolemiljön och föreslår lösningar övar på att med stöd av handledaren medvetet förebygga konflikter	identifierar och hanterar problem/dilemman i förskolemiljön	visar förmåga att självständigt försöka lösa problem som uppstår i förskolemiljön visar förmåga att medvetet förebygga konflikter
studerar och diskuterar ledarskap och förskollärarens olika uppgifter med handledaren och arbetslaget	diskuterar egna möjligheter och begränsningar i förskolläraryuppdraget med handledaren		övar på att använda utvärdering som grund för sitt eget lärande	övar på att utifrån egna och andras synpunkter anta nya utmaningar i yrkesrollen	visar förmåga att utifrån egna och andras synpunkter anta nya utmaningar i yrkesrollen
	visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik	visar förmåga att utifrån konstruktiv kritik dra slutsatser granskar sig själv med stöd av handledaren	visar förmåga att utifrån konstruktiv kritik dra slutsatser och förändra sitt agerande för dialog om sin undervisning med andra	kan på ett tillfredsställande sätt analysera konsekvenserna av det egna agerandet	visar kännedom om egna styrkor och svagheter i förhållande till yrkesrollen

Didaktiska lärarförmågor: *organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla*

Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
	<p>planera undervisning av enskilda moment i förskolan</p> <p>skaffar sig relevanta kunskaper för att planera pedagogisk verksamhet</p>	<p>planera språkstimulerande aktiviteter utifrån såväl styrdokument som ett relevant teoretiskt perspektiv</p> <p>planera undervisning i relation till styrdokument i matematik i förskolan</p> <p>övar på att organisera lärande på olika sätt och motivera detta</p>	<p>visar förmåga att planera undervisning inom begränsade arbetsområden med i relation till teknik och naturvetenskap styrdokument</p> <p>diskuterar betydelsen av forskollärarens val av olika miljöer för lärande</p>	<p>visar förmåga att planera undervisning inom ett större arbetsområde i relation till styrdokument</p> <p>resonerar kring innebörden av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet</p>	<p>visar förmåga att ta ett helhetsansvar för planeringen av undervisningen under två veckor</p> <p>visar god förmåga att utvärdera egna aktiviteter</p>
	övar på att planera olika uppgifter utifrån syfte, barngrupp och styrdokument med stöd av handledaren och arbetslaget	övar på att anpassa planeringen till situationer som kan uppstå och förutsättningar som kan ändras	övar på att ta hänsyn till olika omständigheter vid planering	övar på att visa förståelse för pedagogikens och organisationens betydelse för barns utveckling och lärande	kan på kort varsel organisera verksamheten efter behov
diskuterar vilka kunskaper som behövs för att genomföra olika moment inom yrket	övar på att omsätta egna ämnesdidaktiska kunskaper inom området	<p>genomföra språkstimulerande aktiviteter utifrån såväl styrdokument som ett relevant teoretiskt perspektiv</p> <p>genomföra undervisning i relation till styrdokument i matematik i förskolan</p>	kan omsätta egna ämnesdidaktiska kunskaper inom området teknik och naturvetenskap i undervisningen	kan värdera och omsätta egna förskoledidaktiska kunskaper inom ämnesområdet i verksamheten	visar en väl utvecklad förmåga att omsätta förskoledidaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper i undervisning och lärande

didaktiska lärarförmågor: organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla

didaktiska lärarförmågor: organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla					
Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
	läser och reflekterar kring innehållet i Läroplanen	övar på att vara öppen för diskussion med barn, kollegor och vårdnadshavare i syfte att utveckla och förändra verksamheten övar på att följa upp och utvärdera områden med hjälp av Läroplanen	diskuterar med handledaren samverkan med vårdnadshavare i relation till Läroplanen	visar ett aktivt och medvetet förhållningssätt till styrdokumentet övar på att synliggöra styrdokumentet i verksamheten	leder och utvecklar verksamheten i enlighet med styrdokumentet
med handledarens stöd kunna planera, genomföra och diskutera ett pedagogiskt moment och därigenom uppvisa grundläggande didaktiska förmågor	visar förmåga att undervisa enskilda moment i förskolan beakta styrdokumentens värdegrund i planering och undervisning	använda olika kommunikativa uttrycksformer som främjar barns språkliga lärande och utveckling	visar förmåga att undervisa inom begränsade arbetsområden i relation till teknik och naturvetenskap	visar förmåga att genomföra aktiviteter inom ett större arbetsområde	visar förmåga att ta ett helhetsansvar för genomförandet av verksamhet under två veckor
övar på att fånga barns intresse	övar på att fånga upp barns erfarenheter och idéer skaffar sig förutsättningar för planering av verksamheten	övar på att motivera och engagera barn övar på att skaffa kunskaper om barngruppen och barnens förståelse och förutsättningar	väljer innehåll och arbetsätt utifrån barns förutsättningar och behov	övar på att locka fram barns lust och vilja att lära övar på att anpassa arbetsätt efter barns lärande såväl på individnivå som i grupp övar på att använda ett inkluderande förhållningssätt	visar förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter visar fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla barn att lära och utvecklas visar förmåga att variera arbetsätt för att möta barns olika behov
Didaktiska lärarförmågor: organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla					
Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå

Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
analyserar ett enskilt moment tillsammans med handledaren	utvärdera planering och genomförd undervisning av enskilda moment i förskolan	<p>utvärdera planering och genomförd undervisning av språkstimulerande aktiviteter</p> <p>utvärdera planerad och genomförd undervisning av matematik i förskolan</p> <p>övar på att utvärdera tillsammans med barnen och reflektera kring synpunkter för att förbättra och utveckla verksamheten</p>	<p>visar förmåga att följa upp verksamheten inom begränsade arbetsområden i relation till teknik och naturvetenskap</p> <p>övar på att reflektera över planering, genomförande och det egna ledarskapet</p> <p>reflekterar över sambandet mellan verksamhetens innehåll och vad som sker i grupp och rum</p> <p>identifierar möjligheter och föreslår förbättringsområden</p>	visar förmåga att utvärdera verksamheten inom ett större arbetsområde	
orienterar sig om olika verktyg för dokumentation som används i verksamheten	fördjupar sig i olika verktyg för dokumentation som används i verksamheten			analyserar och utvärderar dokumentation i syfte att se möjligheter till förändringar i verksamheten	visar förmåga att analysera barns allsidiga lärande och utveckling i relation till verksamhetens mål

Didaktiska lärarförmågor: organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla

Didaktiska lärarförmågor: organisera, planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla					
Grundläggande nivå G1		Grundläggande nivå G2		Grundläggande nivå G3	Avancerad nivå
Termin 1, kurs 970G33	Termin 2, kurs 970G37	Termin 3, kurs 970G14 & 970G12	Termin 4, kurs 970G30	Termin 5, kurs 970G31	Termin 7, kurs 970A02
diskuterar med handledaren och arbetslaget om barns och vårdnadshavares inflytande i verksamheten	studerar och diskuterar med handledaren om inhämtande av underlag för utvecklingssamtal	deltar vid genomförande av utvecklingssamtal/ inskolning		ansvarar delvis vid arbetet med utvecklingssamtal och handlingsplaner	<p>visar förmåga att informera och samarbeta med vårdnadshavare om barns lärande och utveckling</p> <p>visar förmåga att observera och dokumentera barns allsidiga lärande och utveckling</p>